

VERTEC.

Izhaja
1. dne v
meseču
in stoji
za vse
leto po
pošti
2 gl.
60 kr.,
za pol
leta 1 gl.
30 kr.
Brez
pošte:
za vse
leto 2 gl.
40 kr.,
za pol
leta 1 gl.
20 kr.

Na roč
nina naj
se na
prej pla
čeju in
pošilja
ured
ništvi v
špi
talskih
ulicah
hž. št.
273
v Ljub
ljani.
(Lal
bach.)

Časopis s podobami za slovensko mladost.

Štev. 6.

V Ljubljani 1. junija 1875.

Leto V.

Jagodov cvét in solnčni žarki.

Polétna doba solnčna ogrévala je svét,
Ko se nakáníl k vodi mlad jágodov je cvet;
Nogé mu v skoku nese nizdólu gorski pot,
Iz vode lice bělo vže vidi si od tód.

Še malo bliže stópi, svetléjši tam je kraj;
Čemú bi se ne gledal, ker mlad in sam je zdaj?
Okroglih lic v zercálu sladkó se veselí,
Na čelu čop ruméni krasôten se mu zdí.

„Uče, da ogledalo ne zláže se nikdár,
In če je to resnica, kakó sem lepa stvar!“
Od vseh straníj se gleda, prispôgneno stojéč,
Ter zadovoljen kima, sam sebi se čudèč.

Gorjé! prelépa vila, ki nij je videl prej,
Sedí na ónej stráni pod bukvo senčnih vej,
Povzdígne perst šaljivo in reče mu takó:
„Sam sebi se čudití, ne vém, če je lepó!“

Cvet jágodov se zgáne, všíbé se mu nogé,
A listi běli z gláve v trepétu mu leté;
Kar berže more, smukne v germóvje pretemnó,
In srám ga je, a v serci kakó mu je hudó!

To vide solnčni žarki, in z neba naopik
Spusté se vanj v goščavo germóvja in mladik;
Zamán se odmikáje, ne vé, ni kod ni kám,
Ko njih plamén ga kara: „prepozno te je sram!“

Bagréna rudečica obráz mu páli bléd,
Da kar oči pověša osramočeni cvét,
In ko za žarkom žarek mladost mu je odžgál,
Pripôgne glávo sládko v zeléni plašč do tál.

A v jagodah spomín se nikdár ne zamorí,
Da ône cvet so gíz dav popréjšnje bíle dni;
Obliče zagorélo prikriva vsaka še,
Ker solnčnega poglédha še vedno sram jih je.

Lujisa Pesjakova.

V vseh bédah upaj na Boga.

(Po „Smilji“ poslovenil I. T.)

V hrvatskej vási je živel kolár sè ženo in imel troje otrók. Slaba kóča, njivica in krava, to jim je bilo vse, kar so imeli.

Uže več let so živeli, če tudi siromašno, vendar srečni in zadovoljni. A ta njih sreča nij bila stalna. Strašna nevihta pride ter jim uniči vso létino; malo pozneje tudi njih kravica pogine za govéjo kugo, ki je grozovito morila živino po vseh obližnjih krajih. Tako siromašna obitelj brez nobedne pomoči ostane baš pod zimo.

Ker ga nij bilo človeka, kateri bi jim bil kaj posödil v velikej bédi, treba je bilo prodati njivo. Uboga žena je delala po dnevi in po noči, da bi možu pomagala odvernilti siromaštvu od hiže; a mož je bil neskerbljiv ter se nij dosti pekel za dolžnosti, katere ima gospodar. Rokodelstva se nij deržal, v cerkev nij hodil, in kar je bilo še najžalostnejše, namesto dobrih naukov je otrokom dajal slab izgled.

Njegova izverstna, blaga žena je stvorila vse, da bi moža krenila zopet na pravi pot, — a zaman. Delal je po svojej glavi, ne poslušáje njenih opomínov.

Uboga žena, vidèč, da je dolžna sama skerbeti za svoje otročice, nategne vse sile, da bi jim dajala kruha, a to jej k malu izpodkoplje zdravje.

Zdaj pride še druga nevolja v hižo. Najmlajše dete obolí za vročinsko bolezniijo. Skerbna mati, ki je po vse noči stregla dragej hčerki, dobode isto boleznen, in — umerli sta obé.

Pomišlite otroci, kolika izguba je to bila obéma še živima otrokom! Bila sta devetoletna bratca, blízneca (dvojčka), po imenu Peter in Pavel.

Nesrečna otroka, izgubivši mater, ostaneta brez nobedne tolažbe na svetu. Mati jima nij pribavljalá samo potrebne hrane, nego prizadévala si je tudi, naučiti ja vsemu, kar je dobrega in lepega.

A njiju brezskebni oča se skôraj utéši o izgnubi krepostne žene in mlade hčerke. Zdaj je bil še nerodnejši nego li poprej, ter nij mu bilo niti najmanjše skerbí, poiskati si dela, s katerim bi hranił sebe in svoja otroka.

Tako mine nekoliko mesecev. Ne imejoč nikakoršnega posla, prodá kos za kosom od pohištva. Sosedji, videč lenuha, nijso vprašali pó-njem, ostáveljši ga nesreči, katere si je bil sam kriv.

Ko prodá zadnje stvarí, kar je še imel, zapiše se na vojsko ter otíde, ostáveljši mnogo dolžičkov in nesrečna otroka, brez nobedne pomoči bivša.

Kaj bodeta ubogi siroti? Vsak ji je miloval; a sosedji, sami siromašni, nijso ju mogli pod streho vzeti. Iz početka so jima pomagali vsi, a ta pomoč je bila od dné do dné slabejša ter naposled je vsa prestala.

Uboga otroka, videč, da nemata od nikodar podpore, nijsta znala, kaj bi počela ni kam bi se déla. Po dnevi sta se klatila po vasi, a prenočevala sta na necem pustem pôdu. Hrana jima je bila zeló siromašna, kajti da - si je bilo dosti usmiljenih ljudij, ki so jima darili, vendar je bilo še več takih, kateri tega ali nijso mogli ali nijso hoteli stvoriti. Otroka sta od gládi tako izhujšala, da je bilo žalost videti.

Kakor sem uže povedal, bila sta blízneca, a vendar zeló različnih duševnih svojstev. Peter je bil mnogo bistrejšega uma in krepkejše volje, nego li Pavel, ki se je bil po očetu vèrgel, in verhu tega je bil tudi zeló delomerzen.

Vsak večer je Peter lepo pokleknil in zahvalil Bogú, da ga je ta dan ohranil čverstega in zdra-

vega, če tudi je često šel gladen spat. Vsako jutro mu je bila perva misel, môliti, kakor ga je naučila pobožna mati. A Pavel tega nikoli nij stvoril. Rékal je, da je prenesrečen ter da mu zatorej Boga nij o čem hvaliti. Kadár je bil gladen, stisnil se je kam v kot, kjer je bridko jokal, ne proseč božje pomoči. Zaman gaje Peter nagovarjal, naj se vsako jutro umije v potoci, kakor on.

„Ne umejem, čemú bi se umival,“ odgovorí bratu; „vse jednako je, ali sem čist ali ne; kdo mene gleda? Umazano lice bolje prístoji siromašnim kerpm, v katere sem zavit, nego li umito. Samo da bi imel jesti, vse drugo me nič ne skerbí.

„Oh! Pavel, misliš li, da bodeš menj gladen, ako bodeš nesnažen? Če tudi sva preuboga, da bi imela čestito obleko, vendar ne moreva zaradi tega pozabiti snage, inače utegneva izgubiti zdravje, česar bi sama bila kriva. A zdravje in krepot je največje blago, katero treba da čislava, osobito midva, ki nemáva ničesar druzega na svetu.“

Tako sta živila, dokler jednoč za jutra ne srečata tujega tergovca, ki nij znal pota preko vasi v mesto. Petek se mu takój ponudi za vodnška, ter ga spremi do vélike ceste.

Tergovec se gredoč razgovarja s Petrom ter skôraj ugane žalostno bitje osamélih otrok. Na razstanku mu podarí desetico, svetujóč, da bi z bratom šel v bližnjo graščino, kjer imajo mnogo lepih vertov, da zatorej lehko dobode kaj dela. Ta svét je Petru ugajal. Zahvalivši dobremu tergovcu na podarjenej desetici gre k pekárju kupovat kruha sebi in svojemu bratu. Kruh in čista voda bližnjega studenca jima je bila hrana tega dneva. Zeló sta bila srečna gladna otroka.

Ko se zmračí, nemata kje nočiti, baš ta dan se je bil poderl stari pòd, v katerem sta do zdaj nočevala; zategadelj ukreneta ostaviti domovíno ter odpotovati kam dalje po svetu. Ne premisljáje za dolgo premim potem pomérita na graščino, katero jima je tergovec nasvetoval. Peter se je terdno nádejal, dobiti dela, a Pavel je mislil, da mu nikjer ne more biti slabéje, nego mu je uže zdaj.

Bivša preko mosta pri vasi ozreta se poslednjič nazaj v svoj kraj, kjer sta nekedaj z roditeljema živila srečna in zadovoljna. Sè solznima očima sta potovala, ne vedóč, kje prenočita. Uže pozno po noči prideta do neke stare zidanice (kletí), od vseh stranij odperte. V temnem kotu najdeti slame, na katero padeta, trudna od daljne hoje, ter zdajci mirno zaspita drug poleg druga.

Jutrejdan se zgodaj prebudita, ker solnčni žarki so baš ná-nja sijali skrozi raztergano streho. Hladni zrak in čisto nebo sta naznanjala krasen dan. Peter poklekne, kakor vsako jutro, hvalěč Boga, ka ga je ohranil tudi to noč, in prosèč ga nove pomoči. Pavel, gladen ter nejevoljen, zasméje se bratu, govorèč: „ako bi vedel, da mi dobode molitev dober zájutrek, tudi jaz bi môlil!“

Tako otídeti; a gladna jameta k malu gledati, kam bi pri cesti sédla počivat.

„Kaj tukaj delata, otroka?“ oglasi se krepek moški glas tam izza ceste.

„Počivala bi rada, ker sva daleč prišla. Domá sva tam iz óne vasí, ki je za berdom.“

„A to nijsta denes od tamkaj prišla?“

„Ne, odšla sva bila uže sinoči ter sva nočila v starej zidanici, blizu od tod.“

„Uboga otroka!“ reče kmet. „A sta li uže to jutro kaj jedla?“

Otroka ne odgovorita ničesar, a solzé jima oči zalijó.

„Vidim, da nijstaše jedla!“ reče usmiljeni kmetič. „Zeló se mi smilita. Kako sta bleda in sterhla! Evo, pijta malo mleka! Žal mi je, ka nemam vama ničesar drugega dati.“

S temi besedami jima ponudi posodo mleka, da se napijeta. Dobrega kmeta je zeló veselilo, ko je videl, kako je mleko okrepčalo uboga otroka. Potem ju vpraša, zakaj li sta šla iz domače vasí, in kje jima sta roditelja.

„Roditelja sva izgubila,“ odgovori Peter žalosten, „a ker nijsva imela očem živeti, ostavila sva domač kraj, da si drugjé poiščeva kruha.“

„Še premajhena in preslabata sta delati,“ odgovori kmet.

„Vendar bi delala rada, ako bi nama kdo hotel dela dati,“ reče Peter.

„Če rad delaš, to je prav in lepo.“

„Rad delam, rad! Pokojna mati mi je često rékala, da vsak človek je dolžen koristiti drugim, kolikor mu dadé njegove moči.“

„Prav ti je rekla tvoja blažena mati. Žal mi je, ka nemam vama kacega lehkega dela; a vendar utegnem svetovati. Ne daleč od tod je bogat graščak,

Germovnik po imenu. Ta potrebuje v svoje verte mnogo otrok vajinjih let. Upam, da vaju prime v službo, ker je dober in zeló usmiljen človek. Hitita k njemu in skoraj prideta do graščine. Z Bogom!“

„Z Bogom! Lepa vam hvala na mleku!“ rečeta otroka ter otideta.

„Oh, kako je bilo dobro mleko!“ izpregovorí Pavel, ko gresta po cesti. „In kako zahvalna treba da sva blazemu človeku!“

„Dakako!“ odgovorí Peter, „a ne smeva pozabiti, da je najprej zahvaliti Bogu, kateri nama je poslal tako dobrega moža. Zdaj vidiš, da je prav govorila naša mati, ki je nama toliko krat rékala, da naju ne ostavi nebeski oča.“

Pavel, ki nij bil vsega zloben, umeje resnico materinih besed, poklekne pervič poleg brata in zahvali višnjemu Bogu na dáru, kateri jima je prišel tako iz nenada. Skôraj potem dospéjeta do graščine. Bil je res lep, od vseh stranij s krašnimi verti opasan kraj. Nij bilo težko zvedeti za Germovnika; a nekak čuden strah je njiju bil, ko sta pomislila, da bode treba stopiti pred neznanega gospoda.

Deček, katerega sta dobila v vertu, cvetice sadečega, odvêde ja k svojemu gospodarju.

Otroka mu ob kratkem povesta, kako se jima godí, ter molče pričakujeta odgovora. Gospod Germovnik reče, da ima uže več otrok, nego jih je treba, ali ker sta takšna siromaka, da ja vzame k sebi, ako bodeta mogla kako vertno delo opravljati. „Premlada sta še,“ reče, „ne bode mi od vaju posebne koristi; ali,“ oberne se k Pavlu, „kako je to, da si ti tako neumít, a tvoj brat ima lice in roci snažni?“

Pavel se zarudí od sramote, kakor kuhan rak, ter ne reče ničesar. Peter bi rad brata kako kaj branil, a niti on se ne derzne govoriti neresnice.

„Vidim, kaj je to. Jeden od vaju je len in delomerzen ter s tega tudi umazan. Zatorej ne moreta imeti oba jednacega posla. Ti Peter, ki nosiš lepi, čisti roci, obiral bodeš ovoče in tergal cvetice, a ti Pavel gredet trébil kámenja in plevela.“

Pavel bridko zajoka, slišec, da se bode ločiti od ljubega brata. Dal bi bil Bog vé kaj za to, ako bi se bil poprej umil v potoci, kakor brat Peter. A zdaj je bilo prepozno kesati se; treba je bilo iti v vert, kjer sta delala ves dan, ločena drug od drugega. Z večera, zopet skupaj bivša, objemala in radovala sta se, da se je gospodu Germovniku milo stvorilo in je ukrenil, popraviti nevoljo ubozih otrok, ako se bodeta dobro vladala tudi po sedaj.

Gospodar Germovnik plača, kar sta zaslužila, dá za večerjo prinesti kos mesa in kruha ter jima odméniti posteljo v podu, polnem sená, kjer sta zavita v dobre ruhe verlo sladko počivala.

Od tega dne Peter uže nij sam opravljal večerne in jutranje malitve; tudi Pavel, upoznavši dobroto in milost božjo, klečal je vselej poleg njega.

Jutrejdan opazi gospodar Germovnik, da ima tudi Pavel čisti roci, kakor Peter. Zadovoljen ukaže, naj bodeta po sedaj oba delala v istem vertu. Ta dobrota ja tako razveselí, da se zarečeta, s pridnostjo in lepim vladanjem gospodarju vedno delati veselje. Za nekaj dnij potem jima je šlo vsako delo verlo dobro v spěh in Pavel nikdar nij tožil, da ima preveč posla.

Skôraj sta si prihranila toliko, da si kupita novo obútal in čedno obleko.

Njiju bleda in upadla lica so bila zopet okrogla in rudeča, da je bilo veselje videti.

Tako mîneti dve leta. Zdaj gospodar Germovnik oba pošlje v učilnico. Peter se je verlo dobro učil, a Pavel nij kazal toliko volje do nauka, nego rajši se je báivil s cveticami in mladim drevjem; odvádil se je vseh nekedanjih slabih običajev in bil moder, pošten deček.

Pobožen in priden ter na vsako stran vreden zadovoljnosti gospodarjeve, čutil se je Pavel vsega srečnega. Tako sta osaméla otroka bila po skerbi plemenitega graščaka verla mladeniča, dika vsej okolici. Gospod Germovnik nij imel niti otrok niti svojih ljudij, zato je pazil Petra in Pavla, kakor bi mu bila rodna sinova. A tudi ta dva sta si mnogo prizadevala, stvoriti vse po njegovo.

Gospodar izročí Petru gospodarstvo vsega svojega imetka; a Pavel, ki je bil vertník na glasu po vsej okolici, prevzame nepremično blago pod svojo skerb.

V tej velikej sreči mladeniča njista bila veličava niti sta pozabila zahvalnost k svojemu dobrotniku.

Jednóč sta brata sedela poleg svojega gospodarja, kateri uže zeló star in slab, pri mizi slonèz zadremlje. Peter, gledajoč ga z nežnima, zahvalnima očima, izpregovorí:

„Nikoli ne moreva biti dovolj zahvalna svojemu plemenitemu dobrotniku!“

„Tudi jaz tako sodim,“ reče Pavel. „Serce se mi širi od velike sreče, kedar pomislim o vsem, kar je nama stvoril, — nama ubogima prosjakoma, ki sva bila osaméla in prezirana mej vsemi ljudmí. A nadejem se, da se naju oča zopet verne v domač kraj, kesáje se poprejšnjega življenja. Midva bi zdaj mogla, bodi Bogu hvala, pripraviti mu prijetne stare dni. To je vse, česar nama še nedostáje k doveršenej sreči, a Bog nama utegne tudi to željo izpolniti.“

„Tako je prav, otroka!“ izpregovori v tem trenotji gospod Germovnik, slišavši njiju razgovor. „Upajta zmirom na Boga, kajti on rad ustreza pravčnim željam ónih, kateri se mu priporočajo.“

Sila kola lomi.

V razterganej koči slovenske vasice je bédna obitelj (družina) živelá v velikej stiski. Napósled jim ponestane (izmanjka) tndi ovsnéga kruha, a pomoci se nij bilo od nikdar nadejati. Terdoserčni pekár, kateremu so bili do deset goldinarjev dolžní, uže nij hotel dajati kruha, dokler se mu dolg ne izplača do zadnje trohe.

Oča je gledal ženo in mnogo drobnih, od gládi toličko da ne umirajočih otrok, a nikjer nij bilo ni drobtinice kruha, da bi jo ptica pobrala. Bridke solze njegove žene in otrok so mu segle globoko v serce.

Vsa brezupna zdaj začne mati nagovarjati očeta:

„Predragi mož! hočeva li roci križem deržec gledati, kako ljubi otroci nama od gládi merjó? Ali jim je Bog zato dal življenje, da od lakote poginejo? Vidiš, kako so jim lica upádla ter da jim je mertvaška bledost na obrazu.

Konec me bode od žalosti in tuge. A ž njimi tudi jaz, tudi jaz umiram od gládi in nevolje! O da bi sè svojim življenjem mogla njihovo ohraniti! Dvigni se! — skoči, da naglo prideš v mesto in tam dobrim ljudém pripoveduj o našej velíkej bédi, a ne sramuj se prosjáčiti! Ne obotavljam se, — sila vsako trenotje raste in k malu morebiti pride pomoč prepozno. Lehko, da se nas usmili dobri Bog — ter da najdeš ondu kako blago dušo, katera nam pomore.“

Ubogi, v kerpe zaviti in izstradani oča, bolj smerti nego li človeku podoben, pohití v mesto. Dospevši tja hodi po hižah imovítih ljudij, prosi pomoči, popisuje svojo in svojih nesrečo, kakor mòre oča v največej skerbi za svoje otroke. Beseda mu je tekla, a vendar ga nihče ni poslušal, nihče mu v pomoč nij prihítel.

Temu se siromak nij nádejal. Ves brezupen izza take terdosečnosti ukrene skerbni oča stvoriti najzlepše hudodelstvo, samo da bi otél uboga obitelj. Otide v bližnji gozd, hoteč pervega, kdor ga bode srečal na cesti, popasti in mu vzeti, kar bode imel. Strast mu je oglušila dobro vést, in predno si je mislil, ponudi se mu v hudobno dejanje ugodna prílika. Po poti pride vesel raznòščik (krámar). Ugleđavši ga skoči nanj z nožem, ter zavpije: „daj novce, kolikor jih imaš!“ Ta se mu ne protiví, nego miren mu podá mošno, v katerej je imel do 30 goldinarjev. S treptétno roko siromač seže po novce ter zbeží.

A predno spravi novce v žep, prime ga strašna groza; vest ga jame peči, kakor živ ogenj; novci so mu utežávali, da je mogel jedva v rokah je deržati, in zemlja se mu pod nogama trese. „Bog moj! kaj sem stvoril!“ zavpije. Naglo se verne, ter kakor opazi moža mirno za soboj hodéčega, prédenj pade na koléni, proseč ga milosti. „Ná svoje novce, katere sem ti siloma vzel; novci nijso moji, nego tvoji, ter opròsti nesrečnemu človeku, ki te je oplénil. Serce me do sedaj še nikoli nij korilo o kakjej krivdi. A idí z menoj do moje uborne koče, tam bodeš videl, kaj me je prinudilo v tako zločinstvo. Zaradi nesreče moje obitelji morebiti meni oprostiš ter nam pomoreš.

Blagi kupec prijazno vzdigne siromašnéga moža ter ga potolaži z ljubeznjivimi besedami. „Pojdem s tobój,“ reče, ter ide za siromakom.

A kako se mu je zdélo, stópeljšemu v raztergano kočo! Čvetero golih otrók je ležalo na slami, umirajoč od gládi; mati je sedéla poleg njih, slika največjega terpljenja.

Oča zdaj pové ženi, kaj se je zgodilo.

„Znaš,“ velí, „kako sem hitel v mesto, mislèč, tam dobiti pomoči. Našel sem sama terda serca! Vsi grebó le bogastro na kupe ali nakopičeno imovino prospipajo v razkošji in grešnem razveseljevanji. Povsod odgnan, ves brezupen, ves razdražen, skočim v bližnji gozd in — žena! moreš verjeti? bil sem razbojnik! Tega dobrega človeka sem zgrabil na cesti. Oh, dalje ne morem govoriti!“

„Usmílite se konči nedolžnih otrók!“ prosi mati, kupecu koléni objemši; poglejte strašno uboštvo naše hiže. Oh! če tudi siromašni, ljudé smo tudi mi, kakor vsak. Bodite milostiv mojemu možu, in stresni vas pogled nedolžnih, sè smertjo se boréčih otrók!“

Tujec vzdigne mater, in kaj si ne more, da bi mu solze ne zalile očíj.

„Priateli! vam sem!“ reče prijazno, „kar imam, to vam dam. Imejte ónih 30 goldinarjev; to je moja terdna volja. O, zakaj nemam toliko, kolikor

bi trébalo, da vam pomorem! Kako bridko mi je, ka vam ne morem dati veseléjših in boljših dnij!

„Kaj?“ prekíne mu siromašni kmet besedo, „nijste mi sovražen, nego moj dobrotnik mi hočete biti? Otéti hočete mene in moje otroke strašne pogube? Ne, moje zločinstvo mi brani prejeti dar iz vaših rok; nevreden sem vaše dobrote! Ako bi od gládi pognil, novcev ne vzamem!“

Ali tujec se ne dá pregovoriti; ponuja in ponuja svojo plemenito pomoč, dokler jim je ne ponúdi.

Vsa obitelj mu je zahválna poljubljala roci, kateri sta jo otéli smerti. Vsacemu je nedostájalo beséd, razkriti vesela, serčna čutila, — a tem bolj se jim je na licih videla največja rádost in zahvalnost.

Blagi kupec se je tékar pozno v noči razstál z nesrečno obiteljijo. Slast in zadovoljnóst njegovega blazega dejanja se ne dá kupiti za petkrat toliko novcev. Nikoli se nij pokesal tega svojega čína, ter vedno mu je bil v rádost-nem spomínu.

V.—š.—

Kozje oko.

(Stara šaljiva připovedka.)

Zgodilo se je, da sta v necem mestu živela dva zdravnika, dobra in znajóča vsako zdravníško učenost. Lečila sta boleznim vseh ljudí, kolikor jih je prišlo k njima. Svét nij védel, kateri je umetljnejši. Jela sta se jednóč prepipirati mej soboj, kdo je večji in boljši. Pervi reče druzemu: „dragi moj, ne bodi sváde mej nama niti zavisti a ni prepira o tem, kateri je boljši, nego izkusiva se, in tist, kateri v tem izkusu uléže, da bode sluga ónemu.“ Drugi vpraša: „„povej mi, kakšen ima ta izkus biti?““ Pervi mu dé: „„jaz ti obé očí iz glave brez bolečíne iztákнем ter položím na mizo, in kadar koli hočeš, vdénem zopet v glavo brez nobene kvare. Ako tudi ti meni stvoríš takisto, bodíva si oba ravna ter drug da druzega redí, kakor brat rodnega brata; a komur bi izpodlétel izkus, ta bodi sluga svojemu továrišu.““ Drugi reče: „„to jaz hvalim.““ Tedaj pervi, ki je tako svetoval, svojemu továrišu z nekakovim plemenitim mazilom očí namôči zunaj in znotraj, potem prime orodje, s katerim očí izname iz glave, ter ji položí na mizo. Zdaj ga vpraša: „dragi moj, kako se ti zdí?“ Ón odgovorí: „„samo to vém, da ničesar ne vidim, ker nemam očij; a hotel bi, da mi ji zopet vstaviš, kakor si obétal.““ Pervi reče: „„kaj ne bi!“ Mazilo vzame novič ter z njim očí znotraj in zunaj namaže, kakor poprej, vdene ji v glavo in vpraša: „„dragi moj, kako ti je zdaj?““ Odgovorí mu: „„krasno, ker me nič nij bolélo.““ Tedaj velí pervi: „„treba, da tudi ti mene tako poslužiš.““ Drugi dé: „„evo me!““ Vzame orodje in mazilo, kakor je njegov tovariš delal, ter očí namaže znotraj in zunaj, a potlej mu ji izname in položí na mizo, govorèč: „„dragi moj, kako se ti zdí?““ Pervi reče: „„zdí se mi, da sem očí izgubil a bolečíne vendar ne čutil; nego hotel bi očí zopet v glavi imeti.““ — Ali okno je bilo odperto, kadar je zdravnik pripravljal orodje in mazilo, ter v sobo priletí vran, kateri, vidèč na mizi svetli očí, hitro jedno oko pobere ter z njim odletí, Bog vé kam. Zdravník se ustraší zeló ter míslí

sam v sebi: „ako tovarišu ne vstavim očij, to mu budem za slugo.“ Oziráje se opazi kozo, katera se je vspénjala po vinskem tersji ob zidu in gledala skozi okno v sobo, ki je bila pri tléh. Mahoma tej kozi izdere jedno oko ter je vsadí tovarišu namesto ukradenega; potem reče: „dragi moj, kako se ti zdí?“ Ta se oglási: „nijsem čutil bolečine, kadar si mi oči iznémali, niti ne, kadar si vtíkal, nego jedno mojih očij vedno sili k višku na drevje.“ Ón mu odgovorí: „ker sem tudi jaz tako umetljeno zveršil lečbo o tebi, kakor tí o meni, zatorej ostaniva si oba ravna ter mej nama ne bodi prepira.“ In potlej sta res mej soboj živela mirno; samo to je bilo, da je kozje oko vedno delalo zdravniku preglávico, ker je neprestano uhajalo k višku v listovite veje na drevji in v zeleno germovje, a mož sam nij vedel, kako je to.

Otročje igre.

(Priobčuje G. Miklavec.)

(Konec.)

3. Nožice (škarje).

Otroci sedejo v kolobár, — ako sedá tudi na stole ali klopí. Jeden stopí v sredo, imajoč v rokah dve šibici, ter povprašuje: „kje se nožice brusijo?“ Sedéci odgovarjajo: „tam,“ ter vedno sedeže izpreminjajo. Ako v sredi stoeči otrok more na óno mesto sesti poprej, nego li tist, ki ga je hotel izpremeniti, potem je izpodrinene dolžen v sredo stopiti in igro dalje igrati.

4. Rimski ključ.

Otroci stopijo v kolo, za roci se primši. Jeden stopi v sredo kolobára in začne po versti povpraševati: „kje je rimski ključ?“ Vprášane odgovorí: „ta ga ima!“ To se vedno ponavlja, dokler kdo ne reče: „zunaj leži!“ Zdaj si v kolobáru stojéci igráč prizadeva koló prodréti in priti iz kolobara, a v krogu stoeči otroci mu ne dadé. Tist, pri katerem je igráč ušel iz kolobara, ide potem na njegovo mesto, in igra dalje teče.

5. Zidan most.

Dva dečka se primeta za roci, k višku ji deržeč. Drugi stopijo v versto, in za roci se deržeč hodijo okolo ónih dveh. Zdaj tist, ki je pervec v versti, povpraša: ali je most uže zidan? Óna dva odgovorita: „še ne!“ Zopet gredó nekoliko krat okolo, pervec v novič povpraša: „ali je most uže zidan?“ Óna dva odgovorita: „terd je most, kakor kamen in kost!“ Zopet povpraša pervec: „morem li z vojsko iti preko njega?“ Odgovoré mu: „ako ostane zadnji rep (zadnji deček v versti).“ Ko drugi uže gredó preko mostú, gledata óna dva, ki delata most, ujeti zadnjega dečka ter ga potem nekoliko časa ujetega deržati. Ako je jetník korenjašk, naglo jima uíde in tako most podere.

Gledališke igre za mladino.

Star voják in njegova rejénka.

Gledališka igra v dveh dejánjih. — Poslovenila Barbka Höchtl-nova.

Drugo dejánje.

Tri leta pozneje.

PERVI PRIZOR.

Anička in Kátinka (sedèc pod drevesom čitati na knjigo).

Anička. Ali se hitro mračí! Jedva je odzvonilo „zdravo Marijo,“ in uže je temà, da se ne vidi čítati. Mene kar oči bolita, — ná knjigo; to lepo povest hočevi jutri okončati. A da veš, ne čitaj brez mene. Knjigo moreš odpreti samo tedaj, kedar bodevi obé skupaj; tako je naročila Tínica, v spomin jo nama dajóč.

Kátinka. Ne boj se; knjiga bode pri meni dobro shranjena, — tudi nijsem ni tako zvédava, da bi brez tebe čitala. A še nekaj, Anička! Veš li, ka je baš denes minolo tri leta, kar smo bili očeta Miška z desko na tem drevesu razveselili?

Anička. Kako bi to pozabila? Bil je najlepši, najveseléjši dan vsem otrokom. Tédaž je bil pokojni Miško Tínico vzel za svojo rejénko, — in Radovánček, poprej zloben deček, bil se je potlej ves poboljšal. Stari Miško ga je zadnjo dobo ljubil zeló.

Kátinka. Žal, ka smo ga tako hitro izgubili. Tínica je bila jedva leto pri njem, ko je naglo izbôlel, in —

Anička. Ljuba Kátinka! ne govorivi o tem; meni je težko ob serci, kedar se ga opomniti; vsi smo ga ljubili.

Kátinka. I zakaj bi ne govorili o njem? Sam je nam vêlel. Ne veš li, kako lepo nas je učil, ko smo jokáje klečali okrog njegove postelje? — „Čemú jokate, ljubi otroci? Ali ne veste, kaj je smert? Prestop v boljše življenje, v hižo nebeskega očeta. Bodite pridni, pošteni in pobožni ter zopet se bodemo tamkaj gori videli. Ne da bi pozabili svojega starega prijatelja Miška, nego često govoríte o njem.“

Anička. (briše si oči). In še je dostavil izrek: „konec dober, vse dobro!“

Kátinka. Skôraj potem je ugasnil tako tiho in mirno, da smo vsi mislili, zaspal je.

Anička. Nij ga bilo človeka, kateri bi ne bil žaloval po njem, — a kako je bilo ubogej Tínici, ki je izgubila ž njim dobrotnika in očeta! — Iz početka je sirota bila vsa oneméla, ni jokati nij mogla. To hoče biti bridko.

Kátinka. Ko je k malu potem odšla v mesto, bila je še poprej na pokopališči, spremila sem jo tudi jaz. — Pokleknivši na gomilo si je lici zakrila

z rokama, — mislila sem, da jej serce pôči, — a naposled je zopet vstala in očí sta jej prečudno sijali ter z roko je pokazala nebo in rekla: „tam gôri je zdaj naš Miško.“ Te ure ne pozabim, dokler bodem živa.

Anička. Kako li je to, da je Tínica tako naglo odšla v mesto? Slišala sem govorico, da je Miško malo pred smertjo necemu plemenitemu gospodu tja pisal, a nijsem ničesar za terdno mogla o tem zvedeti.

Kátinka. Niti jaz ne vem mnogo več nego tí. — Mislim, da je tist gospod nekov general, — a evo, tam ide Stépanek, kakor nalašč; nesel je bil otôdi zdravila bolníku Gregorju; on utegne več povédati o tej stvári, kajti njemu je znano vse o Tínici. (Kliče.) Stépanek! pojdi sem, če hočeš nekaj povediti.

DRUGI PRIZOR.

Stépanek. Prejšnji.

Stépanek. Kaj bi radi? Prosim, vprašajta naglo, ker se uže mrači in posla imam domá obilo.

Kátinka. Ne mislivi te muditi, Stépanek. Anička in jaz govoríva baš o pokojnem Mišku in o Tínici. Povej nama, kako, da je šla Tínica v mesto? — Ti veš!

Stépanek. Kako bi ne vedel! Moj oča sam je čital oporoko in tudi pismo do generala, — imé sem uže pozabil, nekako čudno je.

Anička. Kako je govorilo pismo?

Stépanek. Miško je pisal, kakor je znal besedovati, a pisal je dobro. Samo toliko še zdaj vém, da je bilo zapisano tudi to: „gospod general! Roka roko umiva in dobro delo je vredno dobrega dela. Ko sem vas otél sovražniku iz pestí in vam ohranil življenje, izgubil sem pri tem delu sam svoje oko. Bila je vaša želja, naj bi vam uže tedaj povedal, kako bi mi ví to povernili. Zdaj vam hočem povediti. Imam rejénko, pridno in dobro deklico, — rad bi jo še dalje pazil pod svojim očesom, ali čutim, da se mi bliža smert in treba se bode prestaviti. Vzemite deklico k sebi, naj vam bode Miškova ostalina, ter skerbite zá-njo.“ — Toliko pómnim da je bilo v tem Miškovem pismu.

Kátinka. Ali se je pismo oddalo?

Stépanek. Oddalo. — Volja umirajočega človeka je sveta. K malu potem iz mesta pride lep voz in na vôzu imenitna gospôda, ki je šla na gomilo pokojnega Miška ter je Tínico potlej s soboj vzela s privolitvo nje matere.

Anička. Da, vse to še dobro pómnim; vem, kako smo jokali, ko je odhajala. — Kaj li počenja? Samo nje mati nam časi pripoveduje, da živí srečna ter da nas pozdravlja.

Stépanek. Bašti jo gosposki gojé ter učiti in učiti se je treba, kakor ménim.

Kátinka. Bog zna, pride li še kedaj k nam?

Stépanek. Ali misliš, da stvorí, kar se njej hoče? In kaj bi si počela taka gospôda v našej vási?

Kátinka. Ali bi jo znali, ako bi k nam prišla iz nenada?

Anička. Jaz pervi hip; anti se nij mogla takó izpremeniti.

Stépanek. Povedal sem vama, kar sta želeti, zdaj idem.

Kátinka. Postój, Stépanek!

Stépanek. Ne utegnem, Kátinka; ako bi vama hotel odgovarjati k vsem vprašanjem, to kedaj bi potem bil domá? Lehko noč!

Anička. Vselej se česa domisliš, da nas podražiš. Lehko noč, zaspanec!

Stépanek. Kakor vidim, dobojeti družbo. Zdi se mi, da je tam óno deklè, ki semkaj prihaja, prosjačica. Baš prav; povprašajta je, od kod? kam? kedaj? kje? itd. (Otide smejóč se.)

TRETJI PRIZOR.

Prejšnji brez Stépanka.

Anička (gledajoč za kulise.) Tuje deklè je, na vse straní se ozira. Ali ne bi šli tja, da je povprašavi —

Kátinka. Ostani, — uže naju vidi, sama pride sem, ter naju ogovorí. Tujim ljudém nij takój upati.

Anička. Bliža se nama. Ali je počakavi?

Kátinka. Počakajvi! Vprašajvi je, česa išče.

Anička. Nu, zdaj zdaj bode tukaj.

CETERTI PRIZOR.

Tínica (ubožno oblečena, z majhenim zvežnjem v roci. Na glavi ima robec, kateri je pokriva nekoliko obličja). Prejšnji.

Tínica. Ljubi dekleti! ali mi ne bi povedali, kje najdem dobre ljudí, kateri bi me nočili? Uže pozno je ter dalje iti ne smejem.

Anička in Kátinka. Idite z nama, — pri nas lehko prenočite.

Tínica. Hvala vam lepa na vašej dobroti; a nijsem sama, mater imam pri sebi; zunaj vasí malo počíva, trudna je ter ne more iti dalje, sirota nosi težek zvěženj.

Anička. Ali jedna ali dve, do tega nij toliko, — moja roditelja vaju rada vzameta na stán. Idite z nama!

Kátinka. Čuj, Anička, naša hiža je bliže nego li vaša; bolje, ako ideti z menoj.

Tínica. Kako vama zahvalim, dobri dekleti, ker sta tako usmiljeni ubogim sirotam?

Anička. To je dolžnost. Hitro pokličite mater; vaju tukaj počakavi.

PETI PRIZOR.

Radovanček (z lopato na ramih). Prejšnje.

Radovanček. Dober večer! (Na tihoma Anički.) Kdo je ta uboga déklica?

Anička. Prosila je stanú sebi in svojej materi, a pri nas bodeta.

Kátinka. To se še ne vé, ali ostaneta pri vas, — déklica še nij pristala na to.

Radovánček. Ako se mislita prepirati zaradi ubozega dekleta, jaz jo vzamem s soboj; dovolj imamo pri nas prostora, in takój bode pravde konec. Ali sta pozabili, kako je rekel pokojni govoráč: „kjer se prepričata dva, tretji dobiček imá.“ — Kje je dékličina mati?

Anička. Baš je ide klicat; zunaj pred vasjó malo počiva, ker nese težek zvéženj.

Radovánček. Zvéženj jaz odnesem, močen sem dosti. (Tinici.) Ali smem z vami iti?

Tínica (ganena.) Hvala ti lepa, dragi Radovánček!

Radovánček (čuděč se.) Kaj? Radovánček? Od kod li me zna uboga déklica?

Tínica. Ali vas nijso tako imenovali? Zdi se mi, kakor bi to ime bila uže slišala. (Sama s soboj.) Toličko da se nijsem zagovorila. — (Na glas.) Moj bratranec se tudi tako imenuje.

Radovánček. Mislite si, da sem jaz vaš bratranec ter z vami da idem!

Tínica (razvezavši zvéženj.) Da mi ne bode treba sem ter tja prenašati, prosim vaju, shraníta mi te stvarí. (Podá vsakej po sviléno ruto.) Imeja ruti; skoraj se vernem. (Radovánčku.) Idiva! (Otičeta oba.)

(Konec prihodnjič.)

Sv. Višárje na Koroškem.

in laških deželah.

Višarska gora, ali kakor jo nekateri imenujejo, „Lušarska gora“ méri 1721 metrov na visokost. Najbliže Višárij stojí gora „Viš,“ od tod bajè tudi imé Višárske gore. Najkračji pot iz Kranjske na sv. Višárje ide po gorénjskej železnici do Trebiža. Od trebiškega kolodvora se voziš debelo četert ure do gorénjega Trebiža, kjer se ustaviš v gostilnici pri „Filaferji.“ Od tod je treba potem iti peš. Nekaj časa greš po vélikej cesti, dokler ne prideš do „angelca,“ kateri kaže pot na góro. Od tod je debele tri ure hodá po mnogih

Znano vam je, otroci, da imamo po slovenskej domovini mnogo lepih cerkev, osobito materi božej posvečenih, v katere pobožni ljudjé radi hodijo na božji pot. Mej njimi svete Višárje na Koroškem ne slujó samo po slovenskih nego tudi po obližnjih nemških

stermínah in kamenítih berdih, predno dospeješ do verha goré. Na gori ostermiš o prekrasnom razgledu, ki se ti razgerne pred očima. Tu vidiš na laško, tirolsko in kranjsko stran brez čisla planín, k nebu sezajočih. Kedar je obzor jasen, kažeta se tudi snežnika „Véliki zvon“ in „Ahnkogel“.

Cerkev stoji na gorskem bregu, oziraje se po dolgej trebiškej dolini. Na desno in levo so koče in kramarski šatori. Ob velikih praznicih na sv. Višárje mnogo tisoč ljudij pride iz bližnjih in daljnih krajev, in tí se nastané v treh nizkih, romarjem postavljenih hižah, ter nočujejo v merzlej cerkvi. Duhovna sv. opravila na Višárskej gori terpē običajno od Dúhove nedelje do male Go-spôjnice. Potem raz oltarje pobero svete podobe, cerkveno orodje in vsa duhovska oblačila ter prenesó v žabniško župovíno, a cerkev ostavijo odperto. Govoré, da zaperta bi se odperla sama o sebi.

O začetku božjega pota na sv. Višárje imamo pobožno pripovedko, katera ob kratkem tako slôve :

Žabničani so uže od nekdaj imeli pravico, ovce pasti na Višárskej gori. Pasel je je vaski pastir. Zgodí se 1360. leta, da neko soboto ovác njij bilo na večerno molžo. Pastir jih išče po vsem gozdu, a ne najde jih nikjer. Iz-pehan pride na verh gore, in tam opazi čredo. A evo čuda! Vse ovce so klečale okolo brinovega germa, od katerega se njij genila nobedna. Pastir osúpel stopi bliže ter pogleda v germ. Lesena podoba matere božje z détetom v naróčaji stojí sredi germa. Svet strah in groza preletí pastirja; ponižen poklekne ter čudovito podobo vzame v roko. Vesel ukréne svojo srečo povedati žabniškemu župniku ter mu izročiti podobo. Jedva se odpoti na Žabnico, kar vsa čreda v lepem rédu kréne za njim, spremljajóč ga do župovíne. Ljudje, vidèc ta neobični izprevòd, stekó se od vseh strani poslušat, kaj se je dogodilo na góri. Župnik vzame podobo ter povpraša, kdo bi jo bil utegnil zanesti na Višársko goro; a nihče ne vé o tem ničesar. On potlej dene podobo v svojo hrambo. Jutrejdan ovce ne mirujejo, kakor bi ne mogle dočakati, da se jim hlev odpre. Potem naglo odhité zopet na goro k brinovemu germu, in tudi podoba matere božje se najde sredi germa, kakor včeraj. Tako se je zgodilo trikrat zaporedoma, ter zato so cerkev zidali na Višárskej góri.

V zvoníku so trije lepo ubrani zvonovi; največji mej njimi je 22 centov težák in je na góro prišel 1834. leta.

Posebno lep je izprevod gornjih Štircev, kateri na Dúhov vtorek v mraku s prižganimi svečami v roci prihajajo na sv. Višárje. Velika množica ljudij se polágoma gíblje k cerkvi, iz katere poje milo zvonjénje. Kakor sem slišal, pride vsako leto do 50 tisoč duš na sv. Višárje.

Lansko leto meseca avgusta sem tudi jaz bil z obiteljsko in prijáteljsko družbo na sv. Višárjih. V gostilnici pri Filaferji smo si vzeli vodníka, ki nam je po noči kazal pot na góro. Bilo je uže pozno, ko pridemo do Buhnarjeve kerčme pod klancem, kjer si malo počíjemo. Od tod se je bilo treba potem z veliko težavo propenjati po sternem klanci, predno smo stopili na sv. goro. V pervej hiži ugledamo luč na mizi, pri katerej je še pozno po noči sedel mladi mož, ki je tako trudoljubivo pisal še ob poznej uri po noči, bil je — verli gospod Franjo Rup, katerega znate dovolj po njegovih lepih spisih

iz „Vertca“. V serce me je razveselilo osobno znati gospoda, katerega še poprej nikoli nijsem videl. Poslovivšemu se od njega obetal mi je, da vam še večkrat kaj napiše v pouk in zabavo.

Ta gospod je vaš velik prijatelj in zato iz njegovega peresa dobodete še mnogo krasnih spisov, kakor ste jih uže do zdaj čitali gotovo z velikim veseljem.

I. Tomšič.

— * —

Prirodopisno - natoroznansko polje.

K a v a.

Kavo je zaslétil ob 1258. letu neki derviš v Moki, kakor v svojej „Sirskej zgodovini“ pripoveduje G u y s, bivši francoški konsul v Alepi. Tega turškega menha so bili iz samostana zapodili za neko pregreho, in potem je prebival na gôri blizu Moke. Jednóč je zeló ogladnèl. Z germana si nabere nekácega zernija ter ga opeče. Ker je iz tega plodú šel prijeten duh, poskusi ga na vodi kuhati, — in res, dobra pijača je bila. K njemu so hodili tovariši, kateri so to videli ter sami delali, kakor so se bili tamkaj naučili, in zdela se je černa voda tudi njim dobra. To je kava, zaradi katere so derviši opróstili vso njegovo pregreho, in knez mesta Moke je samostan sezidal tam, kjer se je pervičkuhal. Verlo naglo so jo začeli piti po sirskej zemljji, po Egiptru in po drugih deželah. V 1550. letu sta dva Sirca pervo kavárno postavila v Carigradu. Glas je na široko pôcil, kako je kava prijetna in zdrava človeku. Od vseh krajev je privrôle toliko naroda v mesto, da so učitelji turške vere to pijačo hoteli do kraja prepovedati. Rékali so: „kava ljudém kalí in mami razum;“ a kavopivci so odgovarjali: „„nij res! kava um bistri in razveseljuje serce ter budí v njem pobožna čuvstva.““ Turška vlada je tako mislila, kakor nje učitelji, kateri so pretli, da bodo vsi kavopivci na sodnji dan černi, kakor je ta pijača; a vse to je bilo zamán, — kava je ostala mej ljudmí. Denes jo pijó vsi izobraženi rodovi, a kder jo pridelujejo in razpošiljajo po vsem svetu, ondod po tisóč in tisóč ljudij hrano dobiva samo od nje pridelovanja.

V.— * —

— * —

Razne stvari.

Drobetine.

(Koliko ljudij živi na vsem svetu.) Po najnovejšej štetvi živi denes na vsej zemlji 1397 milijonov ljudij. Posamezni deli sveta imajo: Azija 789,907.000 prebivalcev, Evropa 302,973.000 prebivalcev, Afrika 206,007.000 prebivalcev, Amerika 84,392.000 Avstralija 4,563.000 prebivalcev.

Kratkočasnice.

(Nabral V. Jarc.)

* Kmetič, v deževji prišedši v mesto, potoži, da ima v črevljih makroto. Meščan se mu smeje in veli: „oča, treba kupiti take črevlje, ki bodo vodo deržali.“ — „Moji črevlji,“ odgovori kmet, „vodo uže derzé, kajti ako pride vanje, derzé jo tako, da je ne morem iz njih spraviti.“

* Profesor K. je imel sina, ki je bil tudi profesor. Piše sin očetu, da bi mu poslal nekoliko novcev. Oča mu odgovorí: „dvoje utegne biti, namreč: da profesor ali ima novice, ali da profesor nema novice. Ako profesor ima novice, nij treba, da bi ti je posiljal; ako li profesor nema novice, ne more ti jih poslati.“ —

* „Kako mi je vroče!“ trebušat gospod potoži prijatelju, katerega je baš na potu srečal. „Za Boga svetega! zakaj ste li tako oblečen? Čemú v takej vročini imate na sebi dve černi suknji?“ — „O, dovolj mi je žal, da ji imam; a čujte, predvčeranjim mi je umerla svékerva in denes mi je umerl brat, ter zato sem dolžan nositi dvojno žalovanje,“ odgovori trebúšnik.

Računska naloga.

(Priobčil Otto Mayr.)

Tonček, Francek in Ivanek si razdelé 70 krajcarjev tako, da dobi Francek dvakrat toliko, kolikor Tonček, a Tonček trikrat toliko, kolikor Ivanek. Koliko dobi vsak?

Národní uganki.

I. V hižo stopi dvônoga, na ramí nese trinogo; v dvônoga plane čvetréno, a dvônoga verže trinoga serdita v čvetréno, in ta zbeží pod čvetréno, ter potem dvônoga séde na trinogo. — Kaj je to?

II. Iz konopljine v jelovíno,
Iz jelovíne pod pečíno,
Izpod pečíne v jelovíno,
Iz jelovíne v konopljino. *Kaj je to?*

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Slovenstvene novice.

Na Dunaji je prišla te dni na svitlo: *Podoba Marije*. Mična povest za našo mladino. Izdal in založil M. Stergár. Knjižica obsega 16 strani in stoji samo **10 kr.** Našej slovenskej mladini, ki si nabíra zbirkó pôučních slov. knjig, priporočamo tudi to mično knjižico, da si jo kupí in vvrstí mej druge knjige. Na prošnjo zgoraj omenjenega izdajala prevzelo je uredništvo „Vertčovo“ nekoliko iztiskov, ki je daje po **10 kr.** Kdor želi knjižico imeti, naj si pride k nam po njo. Po pošti stojí knjižica 2 kr. več.

Te dni smo prejeli 3. zvezek „Beršljana“, ki je polhen lepega in pôučného gradiva za hrvatsko mladost. Tretja številka ima 4 mične podobe, mej njimi sliko nepozabiljivega škofa Slomšeka. „Beršljjan“ izhaja vsak drug mesec v Zagrebu in stoji za vse leto 1 gld. 20 kr. Priporočamo ga gorko tudi slovenskej mladini.

LISTNICA. Gg. A. P. v H. I. B.: 5 gl. 60 kr. prejeli in oddali po Vašem naročilu. Sprejmite naš priserčni pozdrav! — P. M. v A.: Ostale otroče igre niso za natis, ker nekatere niso dosti umévne, a druge so zopet otroškej zabávi neprimerne. Porabili smo tedaj samo toliko, kolikor je našemu listu ugajalo. — O. M. v G.: Poslaní napev nij sestavljen po muzikalnih pravilih, zatorej ga ne moremo priobčiti. Od ostalih drobitin porabimo, kolikor je dobrega zerna.

Obrazec za risanje.

Vabilo k naročbi.

S prihodnjo številko se začne drugo polletje; zatorej ujudno prosimo vseh ónih čast. gg. naročnikov, ki so si „Vertec“ naročili samo za pol leta, da poteklo naročnino takój obnové.

Uredništvo „Vertčovo.“

V špitalskih ulicah, hiš. štev. 273.

De našnjemu listu je pridejana muzikalna priloga.

Izdajatelj, založnik in urednik Ivan Tomšič. Tiskala Klein in Kovač (Egrova tisk.) v Ljubljani.

PRILOGA k 6. listu „VERTCA“. L. 1875.

Pomladanjsko

JUTRKO NA Vodi.

Prav počasno-zibaje.

Nap. Josip Ljud. Wejs.

The musical score is handwritten in black ink on four staves of five-line music paper. The key signature is G major (one sharp). The time signature is 2/4. The vocal part starts with a dotted half note followed by an eighth note, then continues with quarter notes. The lyrics are written in a cursive hand below the notes. The first two staves begin with "Be-ga ob vestu Col-ni-ćek le-", followed by "gák, Vo-da ga ne-se, Ko". The third staff begins with "la-stovko vrák.", followed by "Vo-da ga ne-se, Ko la-stovko vrák. la". The fourth staff begins with "la la la la la la la la", followed by "la". The score is signed "Glej. Vertec. řev. 5-1875." at the bottom right.

Be-ga ob vestu Col-ni-ćek le-
gák, Vo-da ga ne-se, Ko
la-stovko vrák. Vo-da ga
ne-se, Ko la-stovko vrák. la
la la la la la la la
la.

Glej. Vertec. řev. 5-1875.

VESELI MAJNIK.

Veselo-gibčno.

Nap. Ivojn Ljud. Weiß.

The musical score consists of five staves of music in common time (indicated by 'C') and G major (indicated by a sharp symbol). The first four staves are in treble clef, while the fifth staff is in bass clef. The vocal line starts with 'O - tro ci! xo-pet si =', followed by 'je lve - to - či me-deo maj,' then 'ki xem - ljo je pre -', 'dra mil, O - ži - vil v sladki', and finally 'mlaj.' and 'v sladki mlaj.'. The lyrics are written below the notes. Measure 1 ends with a fermata over the first note of the second measure. Measure 2 ends with a fermata over the first note of the third measure. Measure 3 ends with a fermata over the first note of the fourth measure. Measure 4 ends with a fermata over the first note of the fifth measure. Measure 5 ends with a fermata over the first note of the sixth measure. The score is signed 'Glej, Verlec st. 5-1875.'

